Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE
LAILE MEDINA,
predstavljeni 13. julija 2023[1]

Zadeva C-363/22 P

Planistat Europe,
Hervé-Patrick Charlot
proti

Evropski komisiji

„Pritožba – Nepogodbena odgovornost – Zunanja preiskava urada OLAF – Pošiljanje podatkov o dejanjih, ki bi lahko imela za posledico kazenski pregon, nacionalnim sodnim organom pred zaključkom preiskave – Vložitev ovadbe s strani Komisije pred zaključkom preiskave – Nacionalni kazenski postopek – Dokončna ustavitev postopka – Pojem ‚dovolj resna kršitev' pravnega pravila Unije – Nepremoženjska in premoženjska škoda, ki naj bi jo utrpela pritožnika"

1. Družba Planistat Europe in Hervé-Patrick Charlot (v nadaljevanju skupaj: pritožnika) s to pritožbo predlagata razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 6. aprila 2022, Planistat Europe in Charlot/Komisija[2], s katero je Splošno sodišče zavrnilo tožbo pritožnikov za na prvem mestu povrnitev škode, ki naj bi jo utrpel H-P. Charlot, ker je Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) nacionalnim organom poslal podatke glede dejanj, ki bi jih bilo mogoče opredeliti kot kazniva dejanja, in zaradi ovadbe, ki jo je pri teh organih vložila Evropska komisija, ter na drugem mestu za povrnitev premoženjske škode, ki naj bi pritožnikoma nastala zaradi odstopa od pogodb, sklenjenih med družbo Planistat in Evropsko komisijo.

2. Pritožnika v utemeljitev pritožbe navajata tri pritožbene razloge, ki se v bistvu nanašajo na napake, ki naj bi jih Splošno sodišče storilo, prvič, pri določitvi dogodka, iz katerega izvira zatrjevana škoda, drugič, s tem, da je zavrnilo obstoj krive ovadbe s strani urada OLAF in Komisije, in tretjič, s tem, da je zavrnilo trditve pritožnikov v zvezi z obstojem nepremoženjske in premoženjske škode. V skladu z zahtevo Sodišča bodo ti sklepni predlogi omejeni na analizo drugega pritožbenega razloga.

3. Ta pritožbeni razlog daje Sodišču priložnost, da se izreče o sodnem nadzoru, ki ga mora Splošno sodišče opraviti v okviru tožbe iz naslova nepogodbene odgovornosti, prvič, kadar je urad OLAF poslal podatke nacionalnim sodnim organom in vložil domnevno krivo ovadbo, medtem ko so nacionalna sodišča pozneje odločila, da se postopek zoper zadevni stranki ustavi, in drugič, ko je Komisija vložila ovadbo z uveljavljanjem premoženjskopravnega zahtevka v tej zadevi.

[1] Jezik izvirnika: francoščina.

[2] T-735/20, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2022:220.

I. Uredba (ES) št. 1073/1999

4. Uredba (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)[3] ureja inšpekcije, preglede in druge ukrepe, ki jih izvajajo uslužbenci OLAF pri opravljanju svojih delovnih nalog.[4] Preiskave, ki jih izvaja urad OLAF, so sestavljene iz „zunanjih“ preiskav, torej zunaj institucij Unije, in iz „notranjih“ preiskav, torej znotraj institucij.

5. Člen 9 Uredbe št. 1073/1999 z naslovom „Poročilo o opravljeni preiskavi in sprejeti ukrepi po zaključku preiskave“ se nanaša na poročilo, ki se pripravi po zaključku preiskave urada OLAF.

6. Člen 10 Uredbe št. 1073/1999, naslovljen „Podatki, ki jih pošilja urad“, določa:

„1. Urad lahko kadarkoli pošlje pristojnim organom zadevne države članice podatke, ki jih je pridobil med zunanjo preiskavo, brez vpliva na člene 8, 9 in 11 te uredbe in na določbe Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/96 [o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi].

2. Direktor urada pošlje sodnim organom države članice podatke, ki jih je urad pridobil med notranjo preiskavo zadev, ki bi lahko imele za posledico kazenski pregon, brez vpliva na člene 8, 9 in 11 te uredbe. Ob upoštevanju zahtev preiskave o tem hkrati obvesti tudi zadevno državo članico.

[…]“

II. Dejansko stanje

7. Dejansko stanje, kot je predstavljeno v točkah od 2 do 18 izpodbijane sodbe, je mogoče povzeti, kot je navedeno v nadaljevanju.

8. Eurostat je leta 1996 vzpostavil mrežo prodajnih mest za statistične podatke (*datashops*). V državah članicah so bila ta prodajna mesta *datashops*, ki nimajo pravne osebnosti, načeloma vključena v nacionalne statistične urade (v nadaljevanju: NSU), razen v Belgiji, Španiji in Luksemburgu, kjer so jih upravljale gospodarske družbe. Za to so bili med Eurostatom, Uradom za publikacije Evropske unije in subjektom, v okviru katerega deluje prodajno mesto *datashop*, sklenjeni tristranski sporazumi.

9. Družba Planistat Europe, ki jo je vodil H-P. Charlot, je od leta 1996 do leta 1999 z Eurostatom sklenila okvirne pogodbe za opravljanje različnih storitev, ki so med drugim vključevale zagotavljanje osebja za prodajna mesta *datashops*.

10. Družbi Planistat Europe je bilo od 1. januarja 2000 zaupano upravljanje prodajnih mest *datashops* v Bruslju (Belgija), Madridu (Španija) in Luxembourgu (Luksemburg), družba pa je morala Komisiji plačati celoten znesek prihodkov, ustvarjenih na teh treh prodajnih mestih *datashops*.

[3] UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 91.

[4] Ta uredba, ki se *ratione temporis* uporablja za dejansko stanje v obravnavani zadevi, je bila razveljavljena, nadomestila pa jo je Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja OLAF (UL 2013, L 248, str. 1).

11. Septembra 1999 je služba Eurostata za notranjo revizijo pripravila poročilo o nepravilnostih pri poslovodenju prodajnih mest *datashops* s strani družbe Planistat Europe.

12. Generalni direktorat Komisije za finančni nadzor je 17. marca 2000 to poročilo posredoval uradu OLAF.

13. Urad OLAF se je 18. marca 2003 po opravljeni notranji preiskavi, katere namen je bil preučiti ureditev mreže prodajnih mest *datashops*, sistem medsebojnega plačevanja storitev, uporabo finančnih sredstev in morebitno vpletenost uradnikov Unije, odločil, da uvede zunanjo preiskavo št. OF/2002/0510 v zvezi z družbo Planistat Europe.

14. Urad OLAF je 19. marca 2003 francoskim pravosodnim organom poslal podatke o dejstvih, ki bi jih bilo po mnenju Urada mogoče opredeliti kot kazniva dejanja v okviru preiskave v teku (v nadaljevanju: dopis z dne 19. marca 2003). Na podlagi tega je državni tožilec v Parizu (Francija) 4. aprila 2003 pri preiskovalnem sodniku pri Tribunal de grande instance de Paris (okrožno sodišče v Parizu, Francija) uvedel preiskavo zaradi prikrivanja in sostorilstva pri zlorabi zaupanja.

15. To pošiljanje podatkov je bilo 16. maja 2003 omenjeno v tisku in je bilo predmet pisnih vprašanj, ki so jih evropski poslanci naslovili na Komisijo.

16. Komisija in urad OLAF sta objavila več sporočil za javnost, pri čemer je bila družba Planistat Europe omenjena samo v dveh. Komisija je v sporočilu za javnost z dne 9. julija 2003 prvič omenila družbo Planistat Europe, v sporočilu z dne 23. julija 2003 pa je Komisija potrdila, da se je odločila, da odstopi od pogodb, sklenjenih z družbo Planistat Europe.

17. Komisija je 10. julija 2003 vložila ovadbo zoper X z uveljavljanjem premoženjskopravnega zahtevka pri državnem tožilcu v Parizu zaradi kaznivega dejanja zlorabe zaupanja in vseh drugih kaznivih dejanj, ki bi jih bilo mogoče izpeljati iz dejstev, navedenih v ovadbi.

18. 10. septembra 2003 je bila zoper H-P. Charlota uvedena preiskava zaradi zlorabe zaupanja in prikrivanja zlorabe zaupanja.

19. Urad OLAF je 25. septembra 2003 zaključil notranjo preiskavo št. IO/2000/4097 in zunanjo preiskavo št. OF/2002/0510.

20. Preiskovalni sodnik pri Tribunal de grande instance de Paris (okrožno sodišče v Parizu) je 9. septembra 2013 izdal sklep o ustavitvi postopka za vse osebe, zoper katere je bila v okviru kazenskega postopka uvedena preiskava, Komisija pa je zoper ta sklep vložila pritožbo.

21. Cour d'appel de Paris (pritožbeno sodišče v Parizu, Francija) je s sodbo z dne 23. junija 2014 zavrnilo pritožbo Komisije in potrdilo sklep o ustavitvi postopka.

22. Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija) je s sodbo z dne 15. junija 2016 zavrnilo pritožbo Komisije in s tem končalo sodni postopek.

23. Pritožnika sta 10. septembra 2020 Komisiji poslala opomin, v katerem sta zahtevala plačilo 11,6 milijona EUR za povračilo škode, ki naj bi jima nastala zlasti zaradi vložene ovadbe in sporočil za javnost, objavljenih v zvezi s to zadevo.

24. Komisija je 15. oktobra 2020 zavrnila zahtevek pritožnikov, ker je menila, da pogoji za nepogodbeno odgovornost Evropske unije niso izpolnjeni.

III. Predlogi strank in postopek pred Sodiščem

25. Pritožnika Sodišču v bistvu predlagata, naj:

– izpodbijano sodbo razveljavi v delu, v katerem je z njo ugotovljeno zastaranje dela tožbe pritožnikov, in v delu, v katerem je z njo zavrnjena tožba iz naslova nepogodbene odgovornosti;

– ugodi predlogom, podanim na prvi stopnji;

– Komisiji naloži, naj javno prizna, da je storila napako pri presoji v zvezi z družbo Planistat Europe in njenim direktorjem;

– Komisiji naloži plačilo stroškov na obeh stopnjah.

26. Komisija Sodišču predlaga, naj

– pritožbo zavrne in

– pritožnikoma naloži plačilo stroškov.

27. Sodišče se je v skladu s členom 76(2) Poslovnika Sodišča odločilo nadaljevati postopek brez obravnave.

IV. Pravna analiza

28. Pritožnika z drugim pritožbenim razlogom, ki ga navajata podredno in ki je predmet teh sklepnih predlogov, trdita, da je Splošno sodišče napačno odločilo glede uveljavljanja nepogodbene odgovornosti Unije. Ta pritožbeni razlog je razdeljen na tri dele. Prvi del se v bistvu nanaša na napako Splošnega sodišča v zvezi z nezakonitostjo obrekovalnega ravnanja urada OLAF in Komisije zoper pritožnika, drugi se nanaša na napako v zvezi z nezakonitostjo ravnanja urada OLAF, tretji pa na napako v zvezi z nezakonitostjo ravnanja Komisije.

29. Predlagam, da se vrstni red analize teh delov obrne. V okviru preučitve drugega in tretjega dela je treba analizirati obveznosti urada OLAF, ko navaja dejstva, ki bi jih bilo mogoče opredeliti kot kazniva dejanja, in obveznosti Komisije pri pridružitvi nacionalnemu postopku. Zato mislim, da je koristno analizo začeti z zadnjenavedenima deloma, preden se posvetim domnevno obrekovalni in krivi ovadbi, ki je predmet prvega dela drugega pritožbenega razloga.

A. Drugi del drugega pritožbenega razloga

30. Z drugim delom, ki se deli na dva očitka, pritožnika trdita, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je v točkah od 84 do 104 izpodbijane sodbe razsodilo, da z ravnanjem urada OLAF, zlasti pošiljanjem podatkov francoskim organom v zvezi z dejstvi, ki bi jih bilo mogoče opredeliti kot kazniva dejanja, ni bilo kršeno načelo dobrega upravljanja in zaupnosti.

1. Prvi očitek

31. Pritožnika trdita, da je Splošno sodišče v točki 88 izpodbijane sodbe storilo napako, ker je menilo, da je urad OLAF že 19. marca 2003 razpolagal z informacijami ali elementi, na podlagi katerih je bilo mogoče dejstva iz postopka opredeliti kot kazniva dejanja. Po mnenju pritožnikov je urad OLAF zanesljivo vedel, da nepravilnosti, ugotovljene v poročilu Eurostata o notranji reviziji, niso povzročile nobene odtujitve sredstev. Ker pa so francoska sodišča ugotovila, da proračun Unije ni utrpel škode, naj bi bila ugotovitev iz točke 88 izpodbijane sodbe očitno napačna. S tem, ko je urad OLAF francoskim organom poslal napačne podatke, naj ne bi sprejel dovolj previdnostnih ukrepov, kar naj bi pomenilo kršitev njegove dolžnosti preverjanja podatkov in s tem načela dobrega upravljanja.

32. Po mnenju Komisije želita pritožnika s svojimi trditvami doseči ponovno preučitev dejanskega stanja, ne da bi pri tem trdila, da je to bilo izkrivljeno, in ne da bi opredelila, kako naj bi Splošno sodišče napačno uporabilo pravo.

33. V zvezi z vsebino naj bi bile te trditve vsekakor neutemeljene. V zvezi s tem naj bi Splošno sodišče glede pošiljanja dopisa s strani urada OLAF v točkah 87 in 89 izpodbijane sodbe pravilno poudarilo, da je na eni strani upoštevalo dejstvo, da so bili podatki iz navedenega dopisa rezultat preiskave, ki se je začela leta 1999 na podlagi revizijskega poročila, ki ga je pripravil Eurostat, in na drugi strani dejstvo, da je bila preiskava št. OF/2002/0510 zunanji vidik notranje preiskave št. IO/2000/4097. Kar zadeva trditev, da je urad OLAF zanesljivo vedel, da nepravilnosti, ugotovljene v poročilu Eurostata o notranji reviziji, niso povzročile nobene odtujitve sredstev, naj taka trditev ne bi bila dopustna, ker ni bila podana na prvi stopnji.[5] Poleg tega po mnenju Komisije dejstvo, da so francoska sodišča prišla do drugačne ugotovitve kot urad OLAF glede obstoja morebitne škode za proračun Unije, ne more omajati preiskave urada OLAF. Dejstvo, da so francoska sodišča ugotovila neobstoj škode za proračun Unije, samo po sebi ne dokazuje, da je urad OLAF storil napako v zvezi s pritožnikoma, s katero naj bi bilo kršeno načelo dobrega upravljanja.

34. Preden se posvetim analizi dopustnosti prvega očitka, moram poudariti, da pritožnika v delu, v katerem trdita, da je urad OLAF vložil krivo ovadbo in storil dejanje obrekovanja, ponavljata trditev, ki sta jo navedla tudi v okviru prvega dela drugega pritožbenega razloga, zato jo bom preučila v okviru tega dela.[6] Iz točk od 60 do 66 pritožbe pa je jasno razvidno, da je namen pritožnikov z drugim delom tega pritožbenega razloga dokazati kršitev načela dobrega upravljanja zaradi pomanjkanja skrbnega ravnanja urada OLAF, ker je na eni strani nacionalnim organom prenagljeno poslal podatke in na drugi strani razkril informacije medijem.

[5] Komisija v vsakem primeru trdi, da je navedena trditev v nasprotju s samim besedilom končnega poročila o preiskavi, v katerem je naveden znesek, ki je bil družbi Planistat Europe nepravilno izplačan, ker naj bi bilo s preiskavo ugotovljeno, da je ta družba dejavno sodelovala pri ustvarjanju skrite rezerve, ki ji je s pomočjo sistema lažnega medsebojnega plačevanja storitev omogočila med drugim pridobivanje finančnih sredstev, ki niso bila predvidena pod tržnimi pogoji. Ta ugotovitev naj bi poleg tega potrjevala ugotovitev iz revizijskega poročila Eurostata (glej prilogi A. 11, str. od 550 do 552, in A. 13, str. 569).

[6] Glej točko 88 teh sklepnih predlogov.

a) Dopustnost

35. Pritožnika s prvim očitkom trdita, da je urad OLAF poslal dopis z dne 19. marca 2003, ne da bi imel dovolj indicev, da sta pritožnika zagrešila kršitev, kar naj bi pomenilo kršitev načela dobrega upravljanja. Ob upoštevanju trditve Komisije in dopustnosti tega očitka ugotavljam, da sta se pritožnika v tožbi na prvi stopnji že sklicevala na kršitev načela dobrega upravljanja in kršitev domneve nedolžnosti zaradi domnevno nepravilnega medijskega poročanja s strani urada OLAF.[7]

36. Poleg tega mislim, da trditve iz točk od 60 do 66 pritožbe, ki so usmerjene proti točkama 87 in 88 izpodbijane sodbe, ne pomenijo zgolj ponovitve njunih trditev s prve stopnje, temveč je njihov namen dokazati napake, do katerih naj bi prišlo v teh točkah izpodbijane sodbe. Očitno je namreč, da želita pritožnika dokazati, da je Splošno sodišče s tem, da je v navedenih točkah izpodbijane sodbe menilo, da je urad OLAF že 19. marca 2003 razpolagal z informacijami ali elementi, na podlagi katerih je bilo mogoče dejstva iz postopka opredeliti kot kazniva dejanja, napačno uporabilo načelo dobrega upravljanja.

37. Poleg tega je treba trditve pritožnikov razumeti tako, kot izhaja iz sodbe Komisija/De Esteban Alonso, C-591/19[8], in sicer, da mora urad OLAF v primeru možnosti pošiljanja podatkov nacionalnim organom ravnati previdno, da bi spoštoval načelo dobrega upravljanja. Z drugimi besedami, po mnenju pritožnikov neobstoj obveznosti pošiljanja poročila urada OLAF nacionalnim organom pomeni obveznost, da se preverijo rezultati preiskave, kar bi moralo storiti Splošno sodišče.

38. Zato Sodišču predlagam, naj prvi očitek šteje za dopusten.

b) Utemeljenost

39. Prvi očitek drugega dela drugega pritožbenega razloga se nanaša na točke od 82 do 92 izpodbijane sodbe. V teh točkah je Splošno sodišče menilo, da iz člena 10 in uvodne izjave 13 Uredbe št. 1073/1999 izhaja, da ima urad OLAF pravico, da zadevo predloži pravosodnemu organu, tudi pred koncem zunanje preiskave, če meni, da razpolaga z informacijami ali elementi, ki lahko utemeljijo uvedbo sodne preiskave ali pomenijo dokaze, ki so koristni za tako preiskavo.[9] Splošno sodišče je poudarilo, da ker je dopis z dne 19. marca 2003 temeljil na poročilu Eurostata o notranji reviziji iz septembra 1999 ter je vključeval upoštevne okoliščine in dejstva, je urad OLAF že 19. marca 2003 razpolagal z informacijami ali elementi, na podlagi katerih je mogoče dejstva iz postopka opredeliti kot kazniva dejanja. Splošno sodišče je ugotovilo, da ni bilo nobenega elementa kršitve načela dobrega upravljanja ali načela razumnega roka.[10]

40. Pritožnika menita, da ker so francoska sodišča lahko ugotovila neobstoj škode za proračun Unije, naj bi bila takšna ugotovitev očitno napačna, kar naj bi pomenilo kršitev načela dobrega upravljanja. V zvezi s tem se mi zdi koristno analizirati, prvič, ali so s pravnim pravilom, na katerega se sklicujeta pritožnika, posameznikom podeljene pravice, drugič, razkritje dejstev s strani urada OLAF in njegovo obveznost skrbnega ravnanja ter, tretjič, sodni nadzor, ki se uporablja za to razkritje dejstev.

7 Točka 57 in naslednje tožbe na prvi stopnji.

8 Sodba z dne 10. junija 2021 (EU:C:2021:468, točka 61).

9 Glej točke od 82 do 86 izpodbijane sodbe.

10 Glej točke od 87 do 92 izpodbijane sodbe.

1) Dovolj resna kršitev pravnega pravila

41. Spomniti je treba, da je iz ustaljene sodne prakse razvidno, da je pravica do odškodnine priznana, če so izpolnjeni trije pogoji, in sicer, da kršeno pravno pravilo posameznikom podeljuje pravice, da je kršitev dovolj resna in da obstaja neposredna vzročna zveza med kršitvijo obveznosti, ki velja za storilca, in škodo, ki jo je utrpel oškodovanec. Sodišče je v zvezi z drugim pogojem opozorilo tudi, da je odločilno merilo za ugotovitev, ali je kršitev prava Unije dovolj resna, to, da je zadevna institucija ali zadevni organ Unije očitno in hudo prekoračil omejitve, ki veljajo za njegovo diskrecijsko pravico.[11] Taka kršitev je podana, kadar zadevna institucija očitno in resno krši meje svoje diskrecijske pravice, pri čemer sta dejavnika, ki ju je treba v zvezi s tem upoštevati, zlasti stopnja jasnosti in natančnosti kršenega pravila ter obseg polja proste presoje, ki ga kršeno pravilo dopušča organu Unije.[12]

42. V zvezi s pravilom, katerega kršitev se navaja, se pritožnika sklicujeta na obveznost skrbnega ravnanja[13]. V zvezi s tem je iz sodne prakse razvidno, da ta obveznost, ki sodi v okvir pravice do dobrega upravljanja, določene v členu 41(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), od uprave Unije zahteva, da ravna skrbno in preudarno,[14] ter pomeni pravno pravilo, ki daje pravice posameznikom.[15] Zato menim, da se pritožnika sklicujeta na kršitev pravila, katerega cilj je podelitev pravic posameznikom.[16]

2) Razkritje dejstev s strani urada OLAF in obveznost skrbnega ravnanja

43. Iz uvodne izjave 1 Uredbe št. 1073/1999 izhaja, da sta cilja preiskav urada OLAF zaščita finančnih interesov Unije ter boj proti goljufijam in drugim nezakonitim dejanjem, ki škodujejo finančnim interesom Unije.[17] V skladu z uvodno izjavo 5 te uredbe odgovornost urada OLAF ne zajema samo zaščite finančnih interesov, ampak vključuje tudi vse dejavnosti v zvezi z zaščito interesov Unije proti nepravilnemu ravnanju, katerega posledica bi bili lahko upravni ali kazenski postopki. Urad OLAF torej za doseganje teh ciljev opravlja notranje in zunanje preiskave, katerih rezultati so v skladu s členom 9 Uredbe št. 1073/1999 predstavljeni v poročilu o opravljeni preiskavi, in v skladu s členom 10 te uredbe pošilja informacije nacionalnim organom in institucijam.

[11] Sodba z dne 23. marca 2004, Médiateur/Lamberts (C-234/02 P, EU:C:2004:174, točka 49 in navedena sodna praksa).

[12] Glej v tem smislu sodbi z dne 4. aprila 2017, Varuh človekovih pravic/Staelen (C-337/15 P, EU:C:2017:256, točka 37), in z dne 30. maja 2017, Safa Nicu Sepahan/Svet (C-45/15 P, EU:C:2017:402, točka 30). Na primer, če ima institucija precej omejeno diskrecijsko pravico ali je celo nima, lahko zgolj kršitev prava Unije zadostuje za ugotovitev dovolj resne kršitve (glej v tem smislu sodbo z dne 10. decembra 2002, Komisija/Camar in Tico, C-312/00 P, EU:C:2002:736, točka 54).

[13] V zvezi s sodnim nadzorom domnevnih kršitev urada OLAF glej Inghelram, J. F. H., *„Legal and Institutional Aspects of the European Anti-fraud Office (OLAF) – An Analysis with a Look Forward to a European Public Prosecutor's Office“*, Europa Law Publishing, Zutphen, 2011, str. 203, ter Groussot, X., in Popov, Z., „What's wrong with OLAF? Accountability, due process and criminal justice in European anti-fraud policy“, *Common Market Law Review*, zv. 47, 2010, str. 605–643. V zvezi z odškodninsko tožbo glej Inghelram, J. F. H., „Judicial review of investigative acts of the European Anti-Fraud Office (OLAF): a search for balance“, *Common Market Law Review*, zv. 49, 2012, str. 616 in 617.

[14] Glej v tem smislu sodbo z dne 16. decembra 2008, Masdar (UK)/Komisija, C-47/07 P (EU:C:2008:726, točki 92 in 93).

[15] Glej v tem smislu sodbo z dne 16. septembra 2013, ATC in drugi/Komisija (T-333/10, EU:T:2013:451, točka 93).

[16] V zvezi s pravilom nepristranskosti glej po analogiji sodbo z dne 6. aprila 2006, Camós Grau/Komisija, T-309/03 (EU:T:2006:110, točki 102 in 103).

[17] Glej v tem smislu Inghelram, J. F. H., *Legal and Institutional Aspects of the European Anti-Fraud Office (OLAF)*, Europa Law Publishing, Amsterdam, 2011, zlasti str. 107.

44. Po eni strani je treba ugotoviti, da se v obravnavani zadevi zdi, da je urad OLAF podatke poslal med potekom zunanje preiskave [18] na podlagi člena 10(1) Uredbe št. 1073/1999. [19] V skladu s to določbo „[*lahko*] Urad […] *kadarkoli* pošlje pristojnim organom zadevne države članice podatke, ki jih je pridobil med zunanjo preiskavo," [20] kar pomeni, da je v okviru zunanjih preiskav razkritje dejstev tem organom samo ena od možnosti. [21] Urad OLAF to možnost izvaja v skladu s svojo obveznostjo učinkovite zaščite finančnih interesov Unije v skladu s členom 280 ES (ki je postal člen 325 PDEU). [22] Po mojem mnenju in na prvi pogled gre torej za pravilno izvajanje pristojnosti urada OLAF za zaščito finančnih interesov Unije. [23] Iz tega sledi, da dejanje pošiljanja podatkov nacionalnim organom samo po sebi ne more pomeniti nezakonitega ravnanja.

45. Po drugi strani je treba omeniti, da iz uvodne izjave 13 Uredbe št. 1073/1999 izhaja, da zaključki urada OLAF iz končnega poročila sami po sebi niso razlog za začetek sodnega postopka, ker se pristojni organi po lastni presoji odločijo, ali bodo upoštevali končno poročilo ali ne, torej so izključno nacionalni organi tisti, ki lahko sprejmejo odločbe, ki lahko posegajo v pravni položaj oseb, za katere naj bi bila v poročilu predlagana uvedba takih postopkov. [24] Elemente, ki jih je predložil urad OLAF, lahko namreč dopolnijo in preverijo nacionalni organi, ki imajo več pristojnosti za preiskavo kot ta urad.

46. V zvezi s tem je treba poudariti, da je Sodišče že razsodilo, da nobena druga določba „izrecno ne prepoveduje, da pred koncem preiskave urada OLAF zadevo predloži sodnemu organu, če meni, da razpolaga z informacijami ali elementi, ki lahko utemeljijo uvedbo sodne preiskave ali lahko pomenijo dokaze, ki so koristni za tako preiskavo". [25] Ker se lahko nacionalni organi sami odločajo o morebitnem začetku sodne preiskave, predlagam, da se ta pogoj razlaga tako, da je urad OLAF razpolagal z informacijami ali elementi, na podlagi katerih je bilo mogoče dejstva iz postopka opredeliti kot kazniva dejanja.

47. Vendar mora biti pooblastilo za predložitev zadeve nacionalnim organom, ki je podeljeno uradu OLAF, po eni strani omiljeno z določbo člena 9(2) Uredbe št. 1073/1999, iz katere izhaja, da so poročila, ki jih pripravi urad OLAF, dopustni dokazi v upravnih ali sodnih postopkih države članice, v katerih se njihova uporaba izkaže za potrebno, na isti način in pod istimi pogoji kakor upravna poročila, ki jih pripravijo nacionalni upravni inšpektorji. Iz tega po mojem mnenju *mutatis mutandis* izhaja, da so informacije, ki jih urad OLAF zbere v okviru preiskave, v določenem obsegu verodostojne. Na splošno menim, da je potrebna previdnost, ker urad OLAF v okviru pošiljanja podatkov nacionalnim organom ne deluje kot kateri koli žvižgač, ampak kot urad s preiskovalnimi pooblastili, in ker se to pošiljanje izvaja med dvema organoma s takšnimi pooblastili. [26] Po drugi strani je treba upoštevati, da je predložitev zadeve nacionalnim organom

[18] Glede izvedbe zunanje preiskave glej Inghelram, J. F. H., „Legal and Institutional Aspects of the European Anti-Fraud Office (OLAF) An Analysis with a Look Forward to a European Public Prosecutor's Office", navedeno v opombi 13 teh sklepnih predlogov, str. 65 in naslednje.

[19] Glej točko 84 izpodbijane sodbe.

[20] Moj poudarek.

[21] Glej v zvezi s tem člen 10(2) Uredbe št. 1073/1999, v skladu s katerim *mora* urad OLAF pravosodnim organom države članice poslati podatke, ki jih je pridobil med notranjo preiskavo zadev, ki bi lahko imele za posledico kazenski pregon.

[22] Glej tudi uvodno izjavo 1 Uredbe št. 1073/1999.

[23] Glej tudi pooblastila, podeljena uradu OLAF, ki so izrecno in podrobno opredeljena v Sklepu Komisije št. 1999/352/ES, ESPJ, Euratom, z dne 28. aprila 1999 o ustanovitvi [urada OLAF] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 110).

[24] Glej v tem smislu sklepe z dne 13. julija 2004, Comunidad Autónoma de Andalucía/Komisija (T-29/03, EU:T:2004:235, točka 37); z dne 21. junija 2017, Inox Mare/Komisija (T-289/16, EU:T:2017:414, točka 22); in z dne 22. januarja 2018, Ostvesta/Komisija (T-175/17, EU:T:2018:49, točka 29) in navedena sodna praksa.

[25] Glej sodbo z dne 10. junija 2021, Komisija/De Esteban Alonso (C-591/19 P, EU:C:2021:468, točka 57).

[26] V zvezi s tem naj opozorim, da ob upoštevanju načela lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) PEU sodelovanje med uradom OLAF in nacionalnimi organi uživa določeno mero zaupanja in ima torej resen dokazni učinek.

lahko podlaga za sodne, civilne in kazenske postopke. Sodišče pa je že razsodilo, da morajo države članice na področju kazenskega prava temeljne pravice, zagotovljene z Listino, spoštovati ne samo v kazenskih postopkih, ampak tudi v fazi predkazenskega postopka, od trenutka, ko je zadevna oseba obdolžena.[27] Očitno je, da za institucije in organe Unije pri izvajanju prava Unije veljajo enake zahteve kot za države članice. Iz tega sledi, da je treba ugotoviti, da je urad OLAF v okviru pošiljanja podatkov nacionalnim organom ravnal z vso potrebno skrbnostjo in preudarnostjo, in sicer tako, da ni kršil obveznosti skrbnega ravnanja in je spoštoval omejitev svoje diskrecijske pravice, da bi ugotovil, ali te informacije in elementi zadostujejo za razkritje zadevnih dejstev.

48. Naslednje vprašanje je, kakšen nadzor mora opraviti Splošno sodišče, da bi preverilo, ali so te informacije in elementi sestavni del takšnega pošiljanja podatkov.

3) Nadzor Splošnega sodišča nad podatki in elementi, ki jih je poslal urad OLAF

49. Ker mora Splošno sodišče v okviru pošiljanja podatkov nacionalnim organom preveriti, ali je urad OLAF lahko veljavno razpolagal z informacijami ali elementi, ki bi jih bilo mogoče opredeliti kot kazniva dejanja,[28] mora po mojem mnenju dokazati, da je ta urad nacionalnim organom poslal podatke, ki *se zdijo verodostojni*.[29] Ta pojem verodostojnosti namreč pomeni, da prvostopenjsko sodišče preveri, ali je imel urad OLAF, ko je pošiljal podatke nacionalnim organom, na voljo več elementov kot preprost dvom, pri čemer ni zahtevan resen dokaz, za katerega preiskovalna dejanja niso več potrebna.[30] V obravnavani zadevi se zato ni domnevalo o naravi navedenih podatkov,[31] tako da je moralo Splošno sodišče preučiti vsebino dopisa z dne 19. marca 2003.

50. V zvezi s tem ugotavljam, da sta na prvi stopnji pritožnika navedla dve trditvi. Na eni strani sta trdila, da je bilo načelo dobrega upravljanja kršeno zaradi prenagljenega pošiljanja podatkov.[32] V delu, v katerem pritožnika Komisiji očitata, da ni ravnala dovolj skrbno, ker je med revizijo Eurostata iz leta 1999 in dopisom z dne 19. marca 2003 preteklo malo časa, mora zato uprava, kot sem že navedla, v skladu z obveznostjo skrbnega ravnanja v povezavi z načelom dobrega upravljanja iz člena 41(1) Listine skrbno in nepristransko preučiti vse upoštevne elemente obravnavane zadeve. Očitno pa je, da iz zadevnega časa ni mogoče sklepati niti o posebni skrbnosti niti o neobstoju skrbnosti, tako da Splošno sodišče v zvezi s tem ni storilo napake.

51. Na drugi strani je treba trditev pritožnikov v delu, v katerem sta na prvi stopnji trdila, da je bila Komisija dolžna „preveriti podatke, ki bi lahko vplivali na rezultat, v primeru, da so z zadevnim dokumentom tožečima strankama očitane resne nepravilnosti, ki bi lahko imele zanju resne ekonomske posledice“, razumeti tako, da urad OLAF ni izpolnil svoje obveznosti preverjanja podatkov, ki bi lahko vplivali na rezultat, do katerega so prišli nacionalni organi.[33] Pritožnika sta

[27] Glej v tem smislu sodbo z dne 17. januarja 2019, Dzivev in drugi (C-310/16, EU:C:2019:30, točka 33).

[28] Kot sem že navedla v točki 46 zgoraj, menim, da čeprav se sodba z dne 10. junija 2021, Komisija/De Esteban Alonso (C-591/19 P, EU:C:2021:468, točka 57), sklicuje le na potrebo po „[…] elementi[h], ki lahko utemeljijo uvedbo sodne preiskave ali lahko pomenijo dokaze, ki so koristni za tako preiskavo“, vseeno menim, da bi moralo kot upoštevno merilo veljati razpolaganje z nezakonitimi elementi, saj so za uvedbo sodnega postopka pristojni nacionalni organi.

[29] Glej po analogiji besedilo člena 10(2) Uredbe št. 1073/1999.

[30] Glej v tem smislu in po analogiji Mascala, C., *La fonction de l'apparence vraisemblable dans l'enquête pénale*, v: *Juge et Apparence(s)* (spletna različica), Presses de l'Université Toulouse Capitole, Toulouse, 2010, http://books.openedition.org/putc/293. Po mnenju avtorice pojem verodostojnega videza ustreza stanju med preprostim dvomom, ki ne zadostuje za začetek kazenske preiskave ali za izvajanje določenih dejanj, in resnim dokazom, ki ne potrebuje več preiskovalnih dejanj.

[31] Glej Groussot, X., in Popov, Z., „What's wrong with OLAF? Accountability, due process and criminal justice in European anti-fraud policy“, *Common Market Law Review*, zv. 47, str. 605–643.

[32] Glej zlasti točko 86 tožbe na prvi stopnji.

[33] Glej tudi točko 74 odgovora Komisije na prvi stopnji.

v bistvu trdila, da je bilo zadevno nezakonito ravnanje posledica kršitve obveznosti skrbnega ravnanja in da bi moral urad OLAF (in/ali Komisija) preveriti podatke, ki jih je poslal nacionalnim organom.[34]

52. V zvezi s tem, kot sem že navedla,[35] menim, da v okviru tožbe na podlagi člena 340 PDEU verodostojnosti podatkov, ki jih je poslal urad OLAF, ni mogoče domnevati,[36] zato bi moralo Splošno sodišče preučiti vsebino dopisa z dne 19. marca 2003 in preveriti, ali se poslani podatki *zdijo verodostojni*.[37] Za to bi moralo Splošno sodišče ugotoviti, ali je imel urad OLAF na voljo dovolj natančne materialne indice, ki dokazujejo, da obstaja utemeljen sum, da poslani podatki vsebujejo dejstva, ki bi jih bilo mogoče opredeliti kot kazniva dejanja. K temu bi dodala, da diskrecijska pravica nacionalnih organov glede uvedbe nacionalnega postopka nikakor ne vpliva na obveznosti urada OLAF, da pošlje verodostojne podatke, in Splošnega sodišča, da preveri, ali so poslani podatki izpolnjevali to zahtevo. Dejstvo, da obstaja morebitno „neskladje“ med podatki, ki jih je urad OLAF poslal nacionalnim organom, in ugotovitvami nacionalnih sodišč, ne more pomeniti kršitve pravice do dobrega upravljanja, saj nacionalni organi, ki jih ugotovitve urada OLAF nikakor ne zavezujejo, opravijo neodvisno in nepristransko preučitev dejanskega stanja in pravnih vprašanj.

53. V obravnavani zadevi moram poudariti, da se je Splošno sodišče v točki 87 izpodbijane sodbe po eni strani omejilo na ugotovitev, da je iz dopisa z dne 19. marca 2003 razvidno, da so bile informacije v tem dopisu rezultat preiskave, ki se je začela na podlagi poročila Eurostata o notranji reviziji iz septembra 1999, kar je bilo skoraj tri leta in pol pred dopisom, po drugi strani pa je ugotovilo, da sta bila v navedenem dopisu predstavljena institucionalni okvir, v katerega je dopis umeščen, in časovni razvoj dogodkov, na katere se je nanašala preiskava, vse od vzpostavitve mreže prodajnih mest datashops v letih 1995 in 1996 dalje, ter razložena finančna razmerja znotraj te mreže in podrobno pojasnjene ugotovitve, do katerih je prišlo med preiskavo. Splošno sodišče je v točki 88 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je urad OLAF že 19. marca 2003 razpolagal z informacijami ali elementi, na podlagi katerih je bilo mogoče sklepati, da je dejstva iz postopka mogoče opredeliti kot kazniva dejanja.

54. Menim pa, da Splošno sodišče s tem ni dokazalo, da je preverilo verodostojnost podatkov, poslanih nacionalnim organom. Namen izpodbijane sodbe je namreč s kratkim opisom postopka, ki je vodil do sklepa o pošiljanju podatkov nacionalnim organom, in vsebino dopisa z dne 18. marca 2003 pojasniti, da je lahko urad OLAF *sam* menil, da je dejstva iz postopka mogoče opredeliti kot kazniva dejanja. Vendar menim, da bi moralo samo Splošno sodišče preveriti informacije in dejstva, da bi ugotovilo, ali je verjetno, da bi bila dejstva iz postopka lahko opredeljena kot kazniva dejanja.

55. Tako menim, da je Splošno sodišče storilo napako, ker ni preverilo verodostojnosti informacij in dejstev, ki jih je urad OLAF poslal nacionalnim organom. Zato Sodišču predlagam, naj v zvezi s tem izpodbijano sodbo razveljavi in razsodi, da bi moralo Splošno sodišče kot prvostopenjsko

[34] V teh okoliščinah menim, da je pravica do dobrega upravljanja iz člena 41 Listine, na katero se sklicujeta pritožnika, izraz posebnih pravic v smislu te določbe, in sicer pravice vsakogar, da se njegove zadeve obravnavajo nepristransko in pravično, ter posledično obveznosti pristojne institucije, da skrbno in nepristransko preuči vse upoštevne elemente obravnavane zadeve. Zato je treba to pravico v obravnavani zadevi opredeliti kot določbo, katere cilj je podelitev pravic posameznikom.

[35] Glej točko 49 zgoraj.

[36] Glej Groussot, X., in Popov, Z., „What's wrong with OLAF? Accountability, due process and criminal justice in European anti-fraud policy“, *Common Market Law Review*, zv. 47, str. 605–643.

[37] Glej točko 88 izpodbijane sodbe.

sodišče preučiti, ali je na podlagi podatkov, ki jih je urad OLAF poslal francoskim organom v dopisu z dne 19. marca 2003, mogoče ugotoviti, da je verjetno, da bi bila dejstva iz postopka lahko opredeljena kot kazniva dejanja.

2. Drugi očitek

56. Pritožnika se sklicujeta na škodovanje ugledu H-P. Charlota zaradi uhajanja informacij v tisk s strani urada OLAF. Pritožnika se sklicujeta na članke, ki so bili objavljeni maja in junija 2003 v nekaterih časopisih v nemškem jeziku, v katerih je navedeno ime družbe Planistat Europe. Zaradi tega domnevnega uhajanja informacij naj bi urad OLAF kršil obveznost zaupnosti na podlagi člena 8 Uredbe št. 1073/1999 in načelo dobrega upravljanja.

57. Komisija meni, da gre v zvezi z domnevnim uhajanjem v tisk vsebine dopisa z dne 19. marca 2003 s strani urada OLAF za trditve o dejstvih, ki, če niso bile izkrivljene, niso povezane s predmetom pritožbe. V vsakem primeru časopisni članki, predloženi v podporo trditvi pritožnikov, ne omogočajo ugotovitve kršitve obveznosti zaupnosti, saj naj bi se ti članki sklicevali samo na elemente, ki so postali javni, ko je nemška poslanka Evropskega parlamenta 13. maja 2003 postavila pisno vprašanje, kar pa je pred objavo zadevnih člankov.[38] Zato trditve v zvezi z uhajanjem informacij ne dokazujejo kršitve, še manj pa dovolj resne kršitve obveznosti zaupnosti urada OLAF.

58. V zvezi s tem je treba v delu, v katerem pritožnika z drugim očitkom uradu OLAF očitata, da je razkril informacije medijem,[39] opozoriti, da člen 256(1), drugi pododstavek, PDEU, člen 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije ter člena 168(1)(d) in 169(2) Poslovnika Sodišča določajo, da je treba v pritožbi jasno navesti izpodbijane dele sodbe, katere razveljavitev se predlaga, in pravne trditve, ki posebej utemeljujejo ta predlog, sicer pritožba oziroma zadevni razlog nista dopustna.[40] V obravnavani zadevi ugotavljam, da se pritožnika ne sklicujeta niti na napačno uporabo prava niti na nobeno točko izpodbijane sodbe, tako da Sodišču predlagam, naj ta očitek zavrže kot očitno nedopusten.

B. Tretji del drugega pritožbenega razloga

59. Pritožnika s tretjim delom drugega pritožbenega razloga, ki se deli na tri očitke, Splošnemu sodišču očitata, da je v točki 114 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo, ko je ugotovilo, da Komisija ni storila napake, ko je pri francoskih sodiščih vložila ovadbo zoper X in uveljavljala premoženjskopravni zahtevek.

1. Prvi očitek

60. Pritožnika trdita, da je Komisija vložila krivo ovadbo zoper družbo Planistat Europe in njenega direktorja. Komisija pa izpodbija dopustnost tega očitka.

[38] Priloga A.18, str. 669 do 675.

[39] Glej točke od 67 do 69 pritožbe.

[40] Sodbi z dne 26. januarja 2017, Mamoli Robinetteria/Komisija (C-619/13 P, EU:C:2017:50, točka 42), in z dne 8. junija 2017, Dextro Energy/Komisija (C-296/16 P, EU:C:2017:437, točka 60).

61. V zvezi s tem ugotavljam, da pritožnika nista opredelila napačne uporabe prava pri obrazložitvi Splošnega sodišča. Kot je navedeno zgoraj, člen 168(1)(d) Poslovnika Sodišča določa, da je treba v pritožbi natančno navesti izpodbijane dele sodbe, katere razveljavitev se predlaga, in pravne trditve, ki posebej utemeljujejo ta predlog, sicer pritožba oziroma zadevni razlog nista dopustna.[41] Teh zahtev ne izpolnjuje pritožbeni razlog, v katerem je le ponovljeno ali obnovljeno besedilo tožbenih razlogov ali trditev, ki so bili že predstavljeni pred Splošnim sodiščem, in ki ne vsebuje posebne obrazložitve napačne uporabe prava, zaradi katere bi bil izpodbijani sklep razveljavljen. Nazadnje, kar zadeva pojem krive ovadbe, napotujem na analizo prvega dela drugega pritožbenega razloga.[42]

2. Drugi očitek

62. Pritožnika menita, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je ugotovilo, da Komisija ni storila napake, ko je pri francoskih sodiščih vložila ovadbo zoper X in uveljavljala premoženjskopravni zahtevek. Natančneje, pritožnika Komisiji v bistvu očitata, da je ravnala prenagljeno, ko je vložila ovadbo, ne da bi počakala na konec preiskave urada OLAF. Splošno sodišče naj bi storilo napako s tem, da je v točki 111 izpodbijane sodbe priznalo, da je imela Komisija pravico vložiti ovadbo, čeprav naj bi izvrševanje take pravice v okoliščinah obravnavane zadeve pomenilo „zlorabo“. Komisija bi se morala predhodno prepričati o resničnosti podatkov, ki so bili predmet ovadbe.

63. Najprej, kot sem že navedla, je urad OLAF v obravnavani zadevi podatke poslal francoskim organom na podlagi člena 10(1) Uredbe št. 1073/1999,[43] to pošiljanje pa pomeni izvajanje njegovih pristojnosti za zaščito finančnih interesov Unije v skladu s členom 280 ES (ki je postal člen 325 PDEU).[44] Poleg tega je iz sodne prakse Sodišča razvidno, da nobena določba te uredbe Komisiji izrecno ne prepoveduje, da pred koncem preiskave urada OLAF zadevo predloži sodnemu organu, če meni, da razpolaga z informacijami ali elementi, ki jih je mogoče opredeliti kot kazniva dejanja.[45] Kot trdi Komisija, bi bilo tako v nasprotju s ciljem člena 280 ES, če bi čakala na uradni zaključek preiskave urada OLAF, saj je ta po treh letih preiskave že lahko zbral podatke, ki jih je poslal pristojnim organom med preiskavo na podlagi člena 10(1) Uredbe št. 1073/1999.[46]

64. V zvezi s trditvijo pritožnikov, ki se nanaša na kršitev načela spoštovanja razumnega roka, ker je Komisija prenagljeno uveljavljala premoženjskopravni zahtevek, in kot je Splošno sodišče pravilno poudarilo v točki 108 izpodbijane sodbe, lahko kršitev tega načela, tudi če bi bila dokazana, povzroči nepogodbeno odgovornost Komisije le, če bi pomenila vzrok za škodo zaradi predolgega trajanja.[47] Poleg tega bi bilo treba ugotoviti, da morebitna kršitev navedenega načela vpliva na sposobnost pritožnikov, da se učinkovito branita, kar pa ne velja za obravnavano

41 Glej točko 58 teh sklepnih predlogov.

42 Glej točki 81 in 88 spodaj.

43 Glej točko 84 izpodbijane sodbe.

44 Pojasniti je treba, da se sporno pošiljanje razlikuje od primera predložitve dokazov iz člena 9(2) Uredbe št. 1073/1999.

45 Glej po analogiji sodbo z dne 10. junija 2021, Komisija/De Esteban Alonso (C-591/19 P, EU:C:2021:468, točki 56 in 57).

46 V zvezi s tem je treba navesti, da se Komisija sklicuje na šestletni zastaralni rok, ki ga določa francoska zakonodaja za uvedbo pregona, da bi pojasnila, da je morala vložiti ovadbo v najkrajšem možnem času, po tem, ko je urad OLAF ugotovil dejstva, saj ni želela tvegati, da bi kazenski pregon v Franciji, vsaj delno, zastaral. Po mnenju Komisije člen 113-8 francoskega kazenskega zakonika za kazniva dejanja, storjena zunaj francoskega ozemlja, določa, da žrtev pred začetkom pregona, ki se vodi na zahtevo državnega tožilstva, vloži ovadbo. V obravnavani zadevi naj bi šestletni zastaralni rok iz člena 8 francoskega zakonika o kazenskem postopku že začel teči, saj so se dejanja zgodila v obdobju od 1996 do 1999.

47 Glej po analogiji sodbo z dne 9. junija 2016, CEPSA/Komisija (C-608/13 P, EU:C:2016:414, točka 61).

zadevo, saj sta se lahko branila pred nacionalnimi sodišči. Zato Splošno sodišče ni storilo napake, ker je menilo, da Komisija ni kršila tega načela s tem, ko je uveljavljala premoženjskopravni zahtevek, preden je prejela končno poročilo v okviru zunanje preiskave.

65. Kar zadeva trditev pritožnikov, da Komisiji ni bilo treba pregledati dela, ki ga je opravil urad OLAF, je treba opozoriti, da ta urad deluje popolnoma neodvisno.[48] V skladu s členom 2(1) Sklepa št. 1999/352 in členom 1(1) Uredbe št. 1073/1999 so bila uradu OLAF neposredno podeljena pooblastila Komisije za opravljanje zunanjih upravnih preiskav z namenom okrepiti boj proti goljufijam, korupciji in kakršnemu koli drugemu nezakonitemu ravnanju, ki škoduje finančnim interesom Unije, kakor tudi proti kakršnemu koli drugemu dejanju ali ravnanju gospodarskih subjektov, ki je v nasprotju s predpisi Unije. Zato Komisija ne more imeti obveznosti preverjanja podatkov, ki jih je poslal urad OLAF, ne da bi pri tem posegla v pristojnosti urada.

66. Nazadnje, pritožnika navajata, da Komisija ne bi smela vložiti ovadbe zaradi obstoja „popolnoma izjemnih okoliščin“, ki naj bi to preprečevale. Ker zadnjenavedena trditev ni bila navedena v pritožbi, je po mojem mnenju nedopustna.

3. Tretji očitek

67. Pritožnika s tretjim očitkom trdita, da je Komisija povzročila medijsko izpostavljenost ovadbe, s čimer je kršila načelo dobrega upravljanja. Komisija se sklicuje na nedopustnost tega očitka.

68. Ugotoviti je treba, da pritožnika v tem očitku nista navedla napake, ki naj bi jo vsebovalo razlogovanje Splošnega sodišča v izpodbijani sodbi. Ta očitek je torej nedopusten.

69. Zato Sodišču predlagam, naj tretji del drugega pritožbenega razloga zavrne kot delno nedopusten in kot delno neutemeljen.

C. Prvi del drugega pritožbenega razloga

70. Pritožnika s prvim delom drugega pritožbenega razloga trdita, da bi moralo Splošno sodišče priznati obstoj krive ovadbe s strani urada OLAF in Komisije, ki spada pod pojem obrekovanja in hkrati pomeni kaznivo dejanje in civilni delikt v 25 od 27 držav Unije. Splošno sodišče naj bi storilo napako s tem, da je v točkah 74 in 76 izpodbijane sodbe menilo, da sta se pritožnika pri sklicevanju na obstoj krive ovadbe oprla na določbe francoske kazenske zakonodaje, sodno prakso francoskih sodišč in na francosko doktrino.

71. Po mnenju pritožnikov bi moralo Splošno sodišče te trditve preučiti z vidika pravice do zasebnega življenja iz člena 7 Listine in pravice do dobrega upravljanja iz člena 41 Listine. Pritožnika naj bi nacionalno sodno prakso glede krive ovadbe navedla le kot primer, da bi dokazala, da taka kršitev krši splošna načela, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic.

[48] Glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 8. julija 2008, Franchet in Byk/Komisija (T-48/05, EU:T:2008:257, točka 299).

72. Komisija meni, da so te trditve nedopustne, ker niso bile podane na prvi stopnji. Po njenem mnenju sta pritožnika v tožbi pred Splošnim sodiščem zatrjevala obstoj krive ovadbe ter se izrecno sklicevala na francoski kazenski zakonik in s tem povezano nacionalno sodno prakso. Pritožnika naj bi se pred Splošnim sodiščem jasno sklicevala na nezakonitost ravnanja urada OLAF in Komisije zaradi krive ovadbe. [49]

73. V zvezi z dopustnostjo prvega dela Komisija, prvič, v bistvu trdi, da je bil Sodišču v skladu s tem prvim delom predložen spor, ki je širši od tistega, o katerem je odločalo Splošno sodišče, ker naj bi se pritožnika prvič sklicevala na obrekovanje v pritožbi.

74. V zvezi s tem glede vprašanja, ali se je trditev pritožnikov nanašala na pojem krive ovadbe ali obrekovanja, ugotavljam, da sta pritožnika v tožbi na prvi stopnji trdila, da je bila poleg krive ovadbe, in sicer pošiljanja podatkov francoskim pravosodnim organom, prisotna tudi obrekovalna komunikacija, in sicer uhajanje informacij o tem pošiljanju v tisk. [50] Na eni strani sta v delu, v katerem sta grajala pošiljanje dopisa z dne 19. marca 2003 in ovadbo z uveljavljanjem premoženjskopravnega zahtevka, ki ju je zoper njiju 10. julija 2003 vložila Evropska komisija, navedli krivo ovadbo. [51] Na drugi strani ugotavljam, da sta se v delu, v katerem sta pritožnika grajala domnevno uhajanje informacij v medije s strani urada OLAF in Komisije, sklicevala, sicer jedrnato, na „obrekovalna“ sporočila za javnost, kar naj bi bilo v nasprotju s pravico zadevne osebe do domneve nedolžnosti. [52]

75. Zato Sodišču predlagam, naj ugotovi, da sta pritožnika že na prvi stopnji navedla trditve v zvezi s krivo ovadbo in obrekovanjem. Vendar se zdi, da se trditev v zvezi z obrekovanjem nanaša le na trditev v zvezi z uhajanjem informacij v tisk, [53] in ne na pošiljanje podatkov nacionalnim organom s strani urada OLAF in Komisije. Poleg tega v zvezi z vprašanji, ali je kriva ovadba sorodni pojem obrekovanja, ali neposredno spada pod ta pojem in ali pomeni kršitev členov 7 in 41 Listine, menim, da se ta nanašajo na vsebino zadeve, ki jo bom preučila v nadaljevanju. [54]

76. Drugič, Komisija v bistvu trdi, da na podlagi tožbe na prvi stopnji ni mogoče opredeliti nobene trditve v zvezi z obstojem obrekovanja, ki bi kršilo določbo ali splošno načelo prava Unije.

77. V zvezi s tem zadostuje poudariti, da se na eni strani tožbeni predlog začetne vloge nanaša na dovolj resno kršitev dolžnosti skrbnega ravnanja in načela dobrega upravljanja, pravice do obrambe, pravice do domneve nedolžnosti in obveznosti zaupnosti. Po mojem mnenju je očitno, da sta se pritožnika sklicevala na splošna načela prava Unije, kot so določena v Listini. [55] Na drugi strani razlaga trditev, navedenih v tožbi na prvi stopnji, le potrjuje to presojo, saj sta se pritožnika zlasti glede trditev, povezanih s krivo ovadbo, sklicevala na škodovanje ugledu ali časti in s tem kršitev zasebnosti posameznika v smislu svobode izražanja, določene v členu 10 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950. [56] Poleg tega sta v repliki na prvi stopnji navedla škodovanje ugledu osebe, ki spada na področje

[49] Komisija se poleg tega opira na izvleček iz poročila za obravnavo pred Splošnim sodiščem, ki naj bi se nanašal na krivo ovadbo in ne na obrekovanje.

[50] Točke od 37 do 40 tožbe na prvi stopnji. Glej tudi razlikovanje v točkah 62 in 63 tožbe na prvi stopnji.

[51] Glej zlasti točke 37, 43, 44 in 56 tožbe na prvi stopnji.

[52] Glej zlasti točki 59 in 69 tožbe na prvi stopnji, v katerih je omenjeno uhajanje informacij v tisk.

[53] Glej zlasti točko 110 tožbe na prvi stopnji.

[54] Glej točke od 81 do 88 teh sklepnih predlogov.

[55] Zlasti sklicevanje na dolžnost skrbnega ravnanja in načelo dobrega upravljanja, ki na prvi pogled zavezujeta upravo Unije, razkriva namen pritožnikov, da se opreta na splošna načela Unije.

[56] Glej zlasti točko 110 tožbe na prvi stopnji.

spoštovanja zasebnosti,[57] in poseg v pravico do dobrega upravljanja, določeno v členu 41 Listine.[58] Iz tega sklepam, da Komisija ne more utemeljeno šteti, da je kršitev prava Unije nova trditev, navedena v fazi pritožbe.

78. Tretjič, glede vprašanja zastaranja prvega dela drugega pritožbenega razloga, ki temelji na obrekovanju, je treba opozoriti, da v skladu s členom 46 Statuta Sodišča Evropske unije tožbe proti Uniji v zadevah, ki izhajajo iz nepogodbene odgovornosti, zastarajo po petih letih od nastanka kršitve. Zdi se, da je v obravnavanem primeru pritožbeni razlog, ki temelji na obrekovanju zaradi uhajanja informacij v tisk, zastaral, saj je ta škoda nastala takoj.

79. Če namreč za preiskavo urada OLAF in pošiljanje poročila o tej preiskavi velja načelo zaupnosti, kot je določeno v členu 8 Uredbe št. 1073/1999, škoda zaradi kršitve tega načela nastane *ob razkritju* zaupnih dokazov. Zato je treba razlikovati, ali škoda nastane zaradi krive ovadbe ali zaradi obrekovanja, in sicer tako, da pri slednjem krivda nastane neodvisno od razglasitve sodbe Cour de cassation (kasacijsko sodišče). Tako je Splošno sodišče v točki 60 izpodbijane sodbe pravilno razsodilo, da morebitni rezultati nacionalnih sodnih postopkov ne morejo vplivati na vložitev tožbe iz naslova nepogodbene odgovornosti, tako da je krivda obrekovanja nastala neodvisno od razglasitve sodbe Cour de cassation (kasacijsko sodišče).

80. Iz tega sledi, da bi morala pritožnika zahtevati odškodnino za to škodo v roku petih let od objave domnevno obrekovalnih izjav, ki so bile podane med majem in julijem 2003. Zato Sodišču predlagam, naj sprejme ta ugovor nedopustnosti, ki ga je vložila Komisija.

81. Kar zadeva vsebino prvega dela drugega pritožbenega razloga, pritožnika izpodbijata presojo Splošnega sodišča glede trditev v zvezi s krivo ovadbo.

82. Splošno sodišče je v točkah od 74 do 76 izpodbijane sodbe, ki spadajo v del te sodbe, ki se nanaša na preučitev nezakonitosti ravnanja urada OLAF in Komisije zaradi krive ovadbe, ugotovilo, da sta se pritožnika oprla na določbe francoske kazenske zakonodaje, sodno prakso francoskih sodišč in francosko doktrino na tem področju. Navaja, da čeprav je res, da so za odločanje o odškodninskih tožbah za škodo, ki se lahko pripiše institucijam Unije, pristojna izključno sodišča Unije, razlaga in pravni okvir francoske kazenske zakonodaje v zvezi z dejstvi, ki sta jih navedla pritožnika, nista v pristojnosti sodišča Unije. V teh okoliščinah je Splošno sodišče trditve pritožnikov v zvezi z obstojem krive ovadbe zavrnilo kot brezpredmetne.

83. Ugotoviti je treba, da razlogovanje Splošnega sodišča v točkah od 74 do 76 izpodbijane sodbe temelji na razlagi tožbe, v skladu s katero sta pritožnika navedla *le* trditve, podprte z nacionalnim pravom. Kot pa sem že navedla v delu, ki se nanaša na nedopustnost, menim, da je dokazano, da sta se pritožnika sklicevala na pravo Unije in zlasti na njegova splošna načela.[59] V tožbi na prvi stopnji je navedeno, da je kriva ovadba s strani urada OLAF in Komisije v nasprotju z dolžnostjo skrbnega ravnanja[60] in pravico do dobrega upravljanja iz člena 41 Listine.[61]

[57] Točka 27 pritožbe na prvi stopnji.

[58] Točka 29 pritožbe na prvi stopnji.

[59] Glej točki 74 in 75 teh sklepnih predlogov.

[60] Točka 56 pritožbe na prvi stopnji.

[61] Točka 58 pritožbe na prvi stopnji.

84. Tudi ob neobstoju izrecnega sklicevanja na splošna načela prava Unije vsekakor menim, da mora Splošno sodišče v skladu z načelom *iura novit curia* preučiti navedena načela.[62] Nazadnje, ker je kriva ovadba pojem, ki je v pravu Unije slabo razvit oziroma sploh ni razvit, je povsem razumljivo, da stranki za opredelitev obsega ponazarjata svoje trditve z nacionalno sodno prakso in doktrino, zlasti ker splošna pravna načela, ki so bila potrjena v Listini, deloma izhajajo iz skupnih tradicij držav članic.[63]

85. Zato menim, da je Splošno sodišče s tem, da je razsodilo, da sta se pritožnika sklicevala na kršitev pravil nacionalnega prava, preveč formalno in ozko razlagalo tožbo in repliko na prvi stopnji, ki vsebujeta izrecna sklicevanja na splošna načela prava Unije in določbe Listine. Sodišču torej predlagam, naj prvemu delu drugega pritožbenega razloga ugodi in ugotovi, da je Splošno sodišče storilo napako, ker je v točkah 74 in 76 izpodbijane sodbe menilo, da sta se pritožnika pri sklicevanju na obstoj krive ovadbe oprla na določbe francoske kazenske zakonodaje, sodno prakso francoskih sodišč in francosko doktrino.

86. Nazadnje naj zaradi celovitosti predstavim nekaj ugotovitev v zvezi z vprašanjem, ali lahko kriva ovadba pomeni dovolj resno kršitev pravnega pravila, s katerim so posameznikom podeljene pravice.

87. Opozoriti je treba, da se zdi, da za krivo ovadbo ni mogoče najti neposrednega normativnega vira v določbah sekundarnega prava Unije. Za določitev značilnosti kršitvenega ravnanja, da bi se ugotovila kršitev pravnega pravila, s katerim so posameznikom podeljene pravice, je treba preučiti skupne tradicije držav članic.

88. V zvezi s tem kriva ovadba pomeni kaznivo dejanje, za katero je v kazenskih zakonikih več držav članic določena kazen,[64] tako da je mogoče šteti, da gre za skupno tradicijo držav članic. Kriva ovadba pomeni, da je organu predloženo sporno in kaznivo dejanje ali *dejstvo, ki ne obstaja*.[65] Vendar pa vse ovadbe niso nujno krive. Za krivo ovadbo sta namreč običajno značilni neresničnost navedenih dejstev in obrekljiv namen prijavitelja.[66] Z drugimi besedami, nepozornost ali malomarnost nista dovolj za ugotovitev naklepnega elementa kaznivega dejanja. Če pritožnikoma torej uspe na prvi stopnji dokazati, da je urad OLAF nacionalnim organom namenoma in dejansko poslal napačne podatke, je mogoče ugotoviti dejstva krive ovadbe. Tako ravnanje bi torej lahko posegalo v temeljne pravice posameznika, ki je bil ovaden, Splošno sodišče pa bi moralo, da bi ugotovilo, ali gre za dovolj resno kršitev pravnega pravila, s katerim so posameznikom podeljene pravice, preučiti, ali bi domnevna kriva ovadba morda lahko pomenila kršitev temeljnih pravic iz Listine, ki jo je treba v skladu s členom 52(3) Listine razlagati v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice.

[62] Glej v tem smislu sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39, točka 54). Poleg tega je Splošno sodišče samo menilo, da v skladu s sodno prakso dopustnost tožbenega razloga ni odvisna od uporabe posebne terminologije niti od navedbe konkretnih pravnih pravil ali načel. Poudarilo je, da je Sodišče Unije pristojno za opredelitev upoštevnih določb in njihovo uporabo glede na dejstva, ki so jih navedle stranke, čeprav se stranke na zadevne določbe niso sklicevale ali pa so celo navedle druge določbe (glej v tem smislu sodbo z dne 24. septembra 2015, Italija in Španija/Komisija, T-124/13 in T-191/13, EU:T:2015:690).

[63] Glej točke od 87 do 91 teh sklepnih predlogov.

[64] Za ponazoritev glej v nemškem pravu člen 164 Strafgesetzbuch (kazenski zakonik), v francoskem pravu člen 226-10 Code pénal (kazenski zakonik), v latvijskem pravu člena 290 in 298 Krimināllikums (kazenski zakonik) in v slovaškem pravu odstavek 345 zákon 300/2005 Z.z. Trestný zákon (kazenski zakonik). Glej tudi sodbo z dne 6. septembra 2011, Patriciello (C-163/10, EU:C:2011:543), ki se nanaša na krivo ovadbo v Italiji.

[65] Glej na primer člen 226-10 francoskega kazenskega zakonika.

[66] Glej določbe, navedene v opombi 64 teh sklepnih predlogov. Glej tudi Ceccaldi, S., „Sur la nature conjecturale de l'élément moral: l'exemple de la dénonciation calomnieuse“, *Revue de science criminelle et de droit pénal comparé*, zv. 2, št. 3, str. od 587 do 598.

89. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj prvemu delu drugega pritožbenega razloga delno ugodi, in sicer v delu, v katerem Splošno sodišče ni preučilo trditev pritožnikov v zvezi s krivo ovadbo.

V. Tožba pred Splošnim sodiščem

90. V skladu s členom 61, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije lahko to v primeru razveljavitve odločitve Splošnega sodišča samo dokončno odloči o zadevi, če stanje postopka to dovoljuje. V obravnavani zadevi to ne velja, saj Splošno sodišče ni preučilo verodostojnosti informacij in dejstev, ki jih je urad OLAF poslal nacionalnim organom, niti njihove vsebine in namena tega pošiljanja.

VI. Stroški

91. Ker je treba glede na mojo analizo zadevo vrniti v razsojanje Splošnemu sodišču, je treba posledično odločitev o stroških pridržati v skladu s členom 137 Poslovnika, ki se za pritožbeni postopek uporablja na podlagi člena 184(1) navedenega poslovnika.

VII. Predlog

92. Glede na zgornje ugotovitve in brez poseganja v utemeljenost drugih pritožbenih razlogov Sodišču predlagam, naj sodbo Splošnega sodišča Evropske unije z dne 6. aprila 2022, Planistat Europe in Charlot/Komisija (T-735/20, EU:T:2022:220), delno razveljavi, in sicer v delu, v katerem je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker, prvič, ni preverilo verodostojnosti informacij in dejstev, ki jih je Evropski urad za boj proti goljufijam poslal nacionalnim organom, in drugič, ni preučilo trditev pritožnikov v zvezi z morebitno krivo ovadbo. Predlagam, naj Sodišče odločitev o stroških pridrži.